

WSTĘP

Niniejsza praca przedstawia proces decyzyjny tłumacza i jego rezultaty. Powstała jako wynik zmagania przekładowych z francuskim tekstem komedii bulwarowej, która w roku 2018 odniosła ogromny sukces na francuskich scenach¹. Stanowi autokrytyczny głos tłumacza z jednej strony², z drugiej zaś podejmuje problemy przekładu tekstu o wyraźnej przynależności gatunkowej przeznaczonego na scenę. Adresowana jest do tłumaczy, teoretyków i krytyków przekładu oraz do osób miłujących teatr i kulturę francuską.

Praca składa się z dwóch części. W pierwszej staramy się pokazać komedię Isabelle Mergault na tle tradycji francuskiego teatru bulwarowego wskazując na jej istotne wyznaczniki gatunkowe. W drugiej, ściśle przekładoznawczej, pokazujemy specyfiką tłumaczenia teatralnego i konsekwencje przekładowe wynikające z przeznaczenia tekstu na scenę. W części tej przedstawione zostały techniki pisarskie zastosowane w oryginale służące wywołaniu określonego efektu teatralnego, przeanalizowano także własności stylu językowego oryginału i omówiono możliwości ich przeniesienia na grunt polski. Badaniu poddano elementy leksykalne tekstu, frazeologię, wybrane zjawiska składniowe. Część drugą pracy zamykają rozważania na temat możliwości transferu kulturemów.

1 Isabelle Mergault, *La Raison d'Aymé*, premiera w Théâtre des Nouveautés, marzec 2018 Reżyseria Gérard Jugnot, obsada: *Aymé* - Gérard Jugnot, *Raison* - Isabelle Mergault, *Chloé* - Anne-Sophie Germanaz, M. Gauthier - Philippe Berganza. Jak podawały informacje umieszczone na afiszach, obejrzało ją ponad 100 000 widzów.

2 Wersję polską opublikowano w roku 2018: Isabelle Mergault, *Aymé i jego rozum czyli Racje miłości*, przekład i opracowanie Dariusz Bralewski, Oficyna Wydawnicza LEKSEM, Łask.